

hvad det koster at være borte i den Tid — mener det ærede Medlem saa, at Skatten hviler haardest enten paa Husmanden med de 5 Sønner eller paa Herremanden med det samme Antal? Mig forekommer det klart, at baade i dette Forhold og overfor mange Andre hviler Trykket haardest paa Husmanden, og det vil gjøre sig gjældende helt igennem, at Forsvarsvæsenet tynger i Virkeligheden haardest paa de Uformuende (Ankjer: Lever Husmanden af sine Sønner?) Ja, lever Herremanden af sine Sønner? Jeg kommer nu endelig til den nationale Side af Sagen, efterat have berørt, at jeg maa holde for, at til at leve som Folk skal der ganske andre Ting end alene at ruste, og jeg tror, at det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen) gjør os nogen Uret, naar han siger, at der gjøres altfor lidt, og at vi have ikke arbejdet trofast og ihærdig for at fremme Forsvarsvæsenet i de forbigangne Aar. Han vil kunne faae Svar af et æret kongevalgt Medlem i det andet Thing (Andre), der viser tydeligt og overbevisende, at der af os er givet meget Mere til Forsvarsvæsenet end af de af ham nævnte Stater, som skulle være de, der gav Mest ud. Men den politiske og nationale Side i denne Sag er, at Flertallet slaar fast, at der ikke skal være Tale om at afvæbne — forsaauidt det kan slaas fast —, men at vi skulle gjøre, hvad der staar i vor Magt at gjøre for at værne vort Land. Jeg har allerede som Indledning givet baade sagkyndige og ikke sagkyndige Medlemmer Ret i; at, hvorledes vi end ruste; blive vi aldrig sikrede, og naar det igaar af det ærede Medlem for Randers (N. P. Jensen) udtrykkelig er blevet nævnt, at enhver Landstigning er lykkelig, maa jeg spørge om, hvor mange Fæstninger der ere blevne uindtagne, naar man for Uvor har begyndt Belæringen. Her er der altsaa kun Tale om lidt Mere eller lidt Mindre. Man siger nu dertil, at, naar vi selge Livet saa dyrt som muligt, saa er der Haab om Opstandelse. Ja, De have det Haab og jeg kan have det samme Haab; men det er jo kun et Haab. Det kan ikke grundes paa Tal. Jeg grunder heller ikke mit paa Tal; men jeg mener, at, naar vi gjøre, hvad der er i Overensstemmelse med det Bedste, der vører sig i Folket, naar vi virkelig gjøre vor Pligt i saa Henseende og ikke forsømme de andre Opgaver — thi vi gjøre ikke vor Pligt, naar vi forsømme disse Opgaver, som af mig ere nævnte, der skulle gaa Side om Side dermed —, saa har jeg det Haab, som er lige saa godt som Opstandelseshaabet, at det aldrig skal komme til at gjælde i Virkeligheden en Kamp om Kjøbenhavn eller en egenlig Kamp paa selve Sjælland (N. P. Jensen ryfter paa Soveudet). Ja, det ærede Medlem kan ryfte paa Soveudet, men det Haab er i alt Fald lige saa godt som det, han og hans Meningsfæller have om, at, naar vi selge Livet saa dyrt som muligt — jeg har iøvrigt det Haab med dem —, saa

komme vi til at opstaa igjen; men jeg har det Haab, og det venter jeg, at det ærede Medlem for Frederiksberg Amt (Thomsen) giver mig Ret i, at, naar vi gjøre vor Pligt som Folk, komme vi ikke til at gaa til Grunde; det har intet Folk gjort. Derfor vil jeg være med til at give Penge til Kustninger; og derfor har det gjort mig bitterlig ondt, naar Egoismen har skinnet frem i mange Punkter af de Forhandlinger, der her ere førte fra deres Side, som efter min Mening havde bedst Gode til at bære Byrden, og jeg haaber, at man, naar det kommer til det andet Thing, der vil vise, at man er rede til at gribe dybt i Pungen, thi jeg skal minde om et Ord af Christian den 4de, som er fuld Sandhed endnu den Dag idag. Han sagde, da Landet var stedt i Fare, omtrent disse Ord: „Jeg forstaar ikke, naar jeg kommer til Landets Adelsmænd om Penge til Landets Forsvar, saa ere de aldrig hjemme, men, naar det gjælder om at afrunde deres Godser og skrabe Jord sammen, saa er der Penge tilstede i Mængde.“ Det Samme vil jeg ikke sige nu om Adelsmændene, thi de ere ikke nu de Gæster med Gyne som dengang; men jeg vil sige, at, naar det gjælder om Aktiespekulationer, hvor man skal fortjene Noget, saa ere Pengene hjemme hos de høje Herrer; naar der derimod er Tale om at forsvare vort Land, saa sige De, det nytter ikke at beskattede Formuen, thi den vandrer ud af Landet. Det kalder jeg ikke en patriotisk Tale. Jeg holder ikke af den egoistiske Tale, og jeg skal revse den, naar jeg træffer den hos Gaardmænd saavel som hos Andre, saavidt det staar i min Magt, og havde jeg ikke fundet Flertallets Forslag ret og billigt, skulde jeg ikke have tilbageholdt min Dabel, at det ikke var en Maade at gaa frem paa her. Havde Mindretallet eller Ministeren derimod sagt, at man ikke fandt Flertallets Forslag fuldt retfærdigt, men at man var rede til at forhandle om en Formues- og Indtægtsstat, saa skulde jeg være den Sidste til at fastholde Flertallets Forslag i sine Enkeltheder. De Udtalelser, vi derimod have hørt fra de Herrer Side, overkommer mig rigtignok at tyde paa et alt andet end offerberedvilligt Sind, og jeg veed ikke, hvad man skal dømmes, dersom Landstinget vil sige det Samme, hvad jeg ikke tror, thi jeg er ikke enig med det ærede Medlem fra Narhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) deri, og jeg haaber, at ingen af Flertallet er det, at han stemmer for Flertallets Forslag, fordi det ikke kan gennemføres. Ivertimod jeg siger, jeg vil glæde mig den Dag, da de høje Herrer ville sige, det kan være, at vi finde, at der er fritaget rigelig store Formuer i Flertallets Forslag, men vi skulle gaa ind paa en Forhandling derom, vi kunne sætte det ned, mulig at vi kunne knibe Flertallet noget der. Var det kun det, de sagde, skulde jeg være med. Jeg vilde glæde mig, naar den Dag vilde komme, og det vilde ikke være mit sidste Ord, der staar